

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/165/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719203878
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8719203878.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu mal. deti H., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX O., bytom u matky, deti rodičov D.. F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. X/B, B. a Ing. B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, O., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 14P/203/2019-24 zo dňa 18.09.2019, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

I. Obsah napadnutého rozhodnutia

1. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Z obsahu spisu Okresného súdu Poprad sp. zn. 15P/227/2014, najmä rozsudku zo dňa 17.06.2016 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 17.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cop/29/2016-630 zo dňa 23.07.2017, súd zistil, že mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. H. sumou 120,- eur mesačne a mal. A. sumou 100,- eur mesačne.

3. Uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 14P/136/2018-42 zo dňa 25.06.2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 15P/136/2018-80 zo dňa 31.08.2018 a následne uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 24Cop/41/2018-31 zo dňa 25.10.2018 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 24Cop/41/2018 zo dňa 29.01.2019 bol upravený styk otca s mal. deťmi.

4. Napriek úprave styku otec neodovzdal mal. H. do starostlivosti matky a v súčasnosti je v jeho starostlivosti. Otec však nijakým spôsobom neosvedčil potrebu neodkladného opatrenia ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností a je potrebné, aby o tak závažnej skutočnosti súd mohol vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré sa týka nielen zistenia podmienok u rodičov, ich osobných a majetkových pomerov, ale aj potreba zistenia čo najlepšieho záujmu mal. detí. Nariadením neodkladného opatrenia by súd v podstate prejudikoval rozhodnutie to veci samej, ktoré si vyžaduje dôkladné a rozsiahle dokazovanie v rámci šetrenia pomerov. Do pozornosti dal súd aj rozdelenie súrodeneckých vzťahov, ktoré môže nastať len z veľmi závažných skutočností, ktoré musia byť hodnoverne preukázané, že sú na prospech mal. detí.

5. Keďže v danom prípade rýchla a nevyhnutná úprava pomerov v tak závažnej veci nie je dôvodná, súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

II. Obsah odvolania otca

6. Proti uzneseniu podal odvolanie otec. V odvolaní uviedol, že s poukazom na závery psychologičky, by v prejednávanej veci mal byť rešpektovaný názor maloletého dieťaťa ostať bývať s otcom v B. a navštevovať nemeckú školu. Otec vie zabezpečiť vyššiu úroveň starostlivosti o dieťa, s mal. H. realizujú voľno-časové aktivity, navštevujú športové podujatia, čo matka s maloletým nečiní. S poukazom na vybrané rozhodnutie Okresného súdu Stará Ľubovňa v skutkovo obdobnom prípade, otec namieta porušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Matka dňa 30.09.2019 údajne násilne odvieďla maloletého z B., kontakt otca s deťmi vedome blokuje, čo preukazuje otec výpisom mailovej komunikácie. Matka nerešpektuje rodičovské práva otca, nemá schopnosť dohodnúť sa s otcom na výchove a starostlivosti o deti. Napadnuté rozhodnutie nerešpektuje názor syna, ktorý je rozumovo vyspelý a vie vyjadriť svoj názor. Poukazuje na silné citové väzby medzi ním a synom, rozdielnosť výchovných prostredí u neho a matky, pričom maloletý si vzhľadom na svoj vek uvedomuje rozdielne možnosti pre realizáciu voľnočasových aktivít. Matka sa snaží otca odizolovať od detí. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a rozhodnúť v zmysle odvolacieho petitu.

7. Ustanovený opatrovník sa vyjadril, že najlepší záujem dieťaťa sa nemusí stotožňovať s jeho názorom. Je dôležité, aby si dieťa dokázalo vytvoriť správnu hierarchiu hodnôt. Dieťa vo veku 8 rokov ešte nie je schopné predvídať do budúcnosti, aké následky môže mať jeho konanie v súčasnosti, rozlíšiť svoje potreby od potrieb svojich rodičov ako vzťahových osôb, najmä ak je vybudovaná vzťahová závislosť na jednom z rodičov. Dňa 11.10.2019 mal. Oliver nastúpil do školy v X.. Na vyučovanie je vždy pripravený, na príprave sa vo výraznej miere podieľa matka a snaží sa dobehnúť učivo, ktoré zameškal. Mal. H. si matka v B. dňa 30.09.2019 vyzdvihla bez prítomnosti otca v čase, keď sa mal mal. H. vrátiť do starostlivosti matky. Otcovi bolo e-mailom zo školy oznámené, že dieťa si matka vyzdvihla, načo otec ešte v ten deň pricestoval do obce O. a žiadal vrátenie mal. dieťaťa. Situácia vo vzťahu rodičov je dlhodobá v deštruktívnej fáze a doteraz ju nebolo možné stabilizovať. Bolo by potrebné, aby obaja rodičia dodržiavali právoplatné rozhodnutia súdu a vplývali na svoje deti pozitívne, najmä z morálneho hľadiska. Návrh na neodkladné opatrenie zo strany otca bol podaný bezdôvodne, keďže právoplatné rozhodnutie súdu matka doteraz dodržiavala, naopak otec sa snažil o zmenu zverenia mal. H. bez rešpektu k súdnemu rozhodnutiu a ako dôvod uvádza názor dieťaťa. Z týchto dôvodov ustanovený opatrovník s napadnutým uznesením súhlasil.

III. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie otca nie je dôvodné.

9. Vychádzajúc z podaného odvolania otca, v preskúmanom prípade je úlohou odvolacieho súdu náležite vyhodnotiť najlepší záujem mal. dieťaťa na nariadení neodkladného opatrenia. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých totižto prichádza do úvahy nariadenie neodkladného opatrenia len v prípade, ak by absenciou bezodkladnej úpravy pomerov v rodine bol najlepší záujem dieťaťa porušený, resp. ohrozený.

10. Pri skúmaní najlepšieho záujmu mal. dieťaťa vzal odvolací súd do úvahy kritéria, demonštratívny spôsobom vymedzené zákonodarcom v čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

11. Podľa čl. 5 zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Otec v konaní prezentuje, že je vôľou maloletého ostať bývať v B.. Venujú sa spolu voľno-časovým športovým aktivitám, čomu korešponduje aj vyjadrenie maloletého v rámci vyšetrenia F.. F. X., klinickou psychologičkou. Odvolací súd skúmal správu psychologičky komplexne, nielen otcom vyberané výňatky, pričom zisťuje, že maloletým vyjadrený názor nie je výsledkom negatívnej skúsenosti s matkou, podľa jeho slov sa nič zlé nestalo. V O. sa len nudí, matku má však rád a šiel by ju niekedy pozrieť.

13. Každopádne rozhodnutím súdu z roku 2017 boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky, obec O. je miestom ich obvyklého pobytu a výchovné prostredie matky im poskytuje stabilitu a bezpečnosť. Hneď úvodom odvolací súd uvádza, že v konaní nebola osvedčená nedostatočná či nevhodná starostlivosť matky, ktorá by ju mala vylučovať z výkonu osobnej starostlivosti a primäť súd k prijatiu tak závažného rozhodnutia, akým je zmena výchovného prostredia maloletého bez vykonania náležitého dokazovania.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi súrodencami je silná citová väzba, mal. A. je naviazaná na svojho staršieho brata H., vidiac v ňom svoju oporu. Z tohto pohľadu sa odvolaciemu súdu javí neúčelné, v rozpore so záujmami mal. detí, narúšať rozvoj ich vzájomných vzťahových väzieb, vychádzajúc pritom z podaného návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, domáhajúceho sa zverenia výlučne mal. H. do svojej osobnej starostlivosti. Mal. A. otec navrhol ponechať v osobnej starostlivosti matky, neriešiac pritom skutočnosť 400 km vzdialených bydlísk rodičov.

15. Právo maloletého dieťaťa vyjadriť slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ho týkajú, je jeho nepopierateľným právom. V konečnom dôsledku však posúdenie záujmu dieťaťa prináleží súdu. Jeho úlohou je korigovať predstavy a názory maloletého dieťaťa o tom, čo je pre neho za danej situácie vhodné a čo nie (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci III. ÚS 707/04, IV. ÚS 288/04, III. ÚS 2150/07, I. ÚS 3082/10). Nemožno totiž pripustiť, aby bol v konaní zohľadnený výhradne názor maloletého dieťaťa bez zreteľa na všetky zistené skutočnosti a v súlade s takto vysloveným názorom, aby došlo k vyhláseniu autoritatívneho rozhodnutia súdu (porovnaj Uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 268/02).

16. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd sa zaoberal konfliktom názoru maloletého ostať bývať s otcom v B., ktorý posudzoval v kontexte ostatných kritérií najlepšieho záujmu mal. dieťaťa. Odvolací súd rešpektuje názor maloletého dieťaťa, prihliada však na jeho rozumovú vyspelosť a dôvody, ktoré ho k formovaniu prejaveneho názoru viedli. Áno, otec sa mal. H. venuje voľno-časovým aktivitám, čo v očiach maloletého môže vykresľovať výchovné prostredie otca v lepšom svetle ako je tomu v prípade matky, žijúcej v obci O., s pochopiteľne menej dostatočnými príležitosťami voľno-časových aktivít. Otec však sám uviedol, že mal. H., aj keď v menšom rozsahu, venuje sa športovým aktivitám aj v obci O., zdokonaľuje sa v nemeckom jazyku, a preto nemožno bez ďalšieho prijať záver o ohrození či porušení zdravého fyzického a duševného vývinu mal. dieťaťa. Odvolací súd sa domnieva, že maloletý si v súčasnosti zároveň neuvedomuje následky svojho rozhodnutia, ktoré sa môžu prejaviť v ochladení jeho vzájomného vzťahu so sestrou, ktorá jeho prítomnosť nateraz vyžaduje a je jeho blízkou osobou.

17. Odvolací súd zohľadnil aj otcom predkladané rozhodnutie všeobecného súdu Slovenskej republiky, ktorým súd zveril súrodencov do osobnej starostlivosti rodičov tak, že fakticky došlo k ich rozdeleniu. Dopĺňa však, že konania vo veciach starostlivosti súdu o mal. detí sú charakteristické vysokým stupňom diferenciácie, zohľadňujúc špecifickosť vzťahov v rodinách. Nemožno vylúčiť vybočenie zo všeobecne rešpektovanej zásady spolužitia súrodencov, takého jednotlivé rozhodnutie však v žiadnom prípade nezakladá ustálenú rozhodovaciu prax, odklonenie od ktorej by malo znamenať porušenie právnej istoty

účastníka konania. Súčasne, nemožno opomenúť, že predkladané rozhodnutie je rozhodnutie súdu prvej inštancie a tak nemožno vylúčiť ani jeho zmenu v dôsledku možného uplatnenia riadnych opravných prostriedkov.

18. Odvolací súd zároveň rešpektuje rodičovské práva a povinnosti otca a nie je v jeho záujme vylučovať otca z výkonu osobnej starostlivosti o mal. deti. Z úradnej činnosti je však odvolaciemu súdu známe, že styk otca s mal. deťmi je upravený, otec má v rozsahu možností vytvorený priestor na budovanie vzájomného vzťahu s mal deťmi, preto ani v tomto prípade nemožno prijať záver o porušení práva dieťaťa na rozvoj vzťahových väzieb s rodičom, ktorému nie je zverené do osobnej starostlivosti.

19. Za daného stavu odvolací súd vyhodnotil vhodnosť prijatého opatrenia vo vzťahu k mal. deťom, pričom sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neosvedčení dôvodnosti podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Z tohto dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP.

20. Záverom odvolací súd poznamenáva, že odôvodnenia svojho rozhodnutia ťažiskovo zameral na mal. H., keďže návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia je zameraný prioritne na neho a len vo vzťahu ku H. sa rieši zmena výchovného prostredia. Odvolací súd však neopomína mal. A., záujem ktorej na nariadení neodkladného opatrenia vyhodnocoval, pričom dospel k záveru, že rozdelenie súrodencov nie je vhodné a odporuje najlepšiemu záujmu mal. A.. Keďže k zmene osobnej starostlivosti nedošlo a žiadne iné skutočnosti súdu osvedčené neboli, odvolací súd sa návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov ani vecne nevenoval.

21. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ustanovenia § 55 CMP.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).